

Digitális tananyag 10. hét (2021.3.8. – 3.12.)

Kedves Ötödikeim!

Remélem, izgatottan várjátok az új leckéket irodalomból, nyelvtanból és etikából is! Igyekszem érdekes feladatokat adni nektek, hogy örömmel vegyétek elő minden nap a tanulási eszközeiteket! Ha készen vagy a feladataiddal, akkor küldd el nekem őket lefotózva az e-mail címemre (joollilla.fertorakosiskola@gmail.com)! A feladatok fotóját csak e-mailben tudom elfogadni, messengeren nem!

Figyelmesen olvassátok el a feladatokat, ahol szóbeli lecke van, ott tanuljátok is meg, legyetek szívesek! Jó munkát kívánok a feladatokhoz!

Nyelvtan 5. osztály:

március 8. hétfő, 44. óra

<u>A kiejtés szerinti írásmód</u>	
- o A helyesírás négy alapelve közül az első a kiejtés elve. - o A kiejtés elve azt jelenti, hogy a szavakat úgy írjuk, ahogy ejtjük. - o A magyar írás hangjelölő, és <u>hacsak</u> lehet, a kiejtést követi.	
Néhány fontos szabály:	
ó, ö	A főnevek végén mindig hosszú: <i>hajó, karó, olló, erdő, teknő, cipő.</i>
ú, ü	Az egy szótagú főnevek végén hosszú: <i>bú, szú, fű, tű.</i> A több szótagból álló főnevek végén általában hosszú: <i>ágyú, borjú, gyapjú, fű, betű, billentyű.</i> Vannak kivételek, néhány példa: <i>alku, áru, bábu, kapu, kemu, zsalu, anyu, apu, eskü, menü.</i> A melléknevek végén mindig hosszú, a toldalék előtt is hosszú marad: <i>gömbölyű, gyönyörű, hosszú, savanyú, savanyúság.</i>
i	A szavak végén általában rövid: <i>kicsi, bácsi, néni, kifli, kocsi, Peti.</i> Kivételek: <i>si, ri, gyi.</i>
a, e	Szó végén csak néhány toldalék előtt marad rövid, a legtöbb toldalék előtt <i>á, é</i> lesz belőle: <i>apa, apai, apát, apátlan; ferde, ferdeség, ferdék.</i>
i, u, ü i, ú, ü	Vannak olyan szavak, amelyeknek minden alakjában hosszú az i, ú, ü: <i>íz, izes, iznek; hús, húсок, húsból; gyűjt, gyűjtemény, gyűjtjük.</i> A hosszú i, ú, ü magánhangzót tartalmazó szavak két csoportra oszlanak: a) Sok szó a toldalékos alakok többségében megőrzi az i, ú, ü magánhangzó hosszúságát, és csak néhány toldalékos alakban rövidül meg. Például: <i>zsir, zsirt, zsiros, de: zstradék; hús, húszat, húszan, húszas, de: huszadik, huszad, úszik, ússzon, úszkál, de: uszály, uszoda, uszony; tűr, túrt, túrj, de: türelem, túrtóztat.</i> b) Vannak olyan főnevek, amelyekben az i – i, ú – u, ü – ü váltakozás szabályos: <i>hid, in, nyíl, víz; kút, lúd, nyúl, rúd, úr, út; fűz, tűz.</i> Írásukat megkönnyíti, ha a <i>kéz – kezét</i> típusú szavakkal összehasonlítjuk őket: ahol a kéz szóban az <i>é</i> hang <i>e</i> -re vált, azok előtt a toldalékok előtt az i, ú, ü is rövidül. Például: <i>kéz</i> <i>víz</i> <i>út</i> <i>tűz</i> <i>kézben</i> <i>vízben</i> <i>útban</i> <i>tűzben</i>
<u>főnév</u> : élőlényeket, élettelen dolgokat, fogalmakat jelölő szó	
<u>melléknév</u> : külső-belső tulajdonságot, állapotot, származást jelöl	

1. Olvasd el a múlt órán kiosztott lapon a szabályokat! Gondolkozz és ez alapján írd a füzetedbe tíz szót, amelyet a kiejtés elve alapján írunk! Küld el a válaszaidat az e-mail címemre!

Nyelvtan 5. osztály:

március 12. péntek, 45. óra

1. A mai órán a szóelemző írásmóddal ismerkedünk meg.
2. Olvasd el a tankönyved 69-71. oldalát *A magyar helyesírás alapelvei*, majd *A szóelemző írásmód* címmel!
3. Oldd meg a munkafüzet 60 / 12. a, b feladatát az olvasottak alapján!
4. Néhány játékot hoztam nektek, a Wordwall keretein belül:
<https://wordwall.net/play/948/915/5400>
<https://wordwall.net/play/1925/215/860>